పరేస్ నాథ్ ఠాకూర్

వర్సెస్

శ్రీమతి మోహని దాసి మరియు ఇతరులు

1959

మే, 12.

[బి.పి.సిన్హా, పి.బి.గజేంద్రగడ్కర్ మరియు కె.ఎన్.వాంచూ, న్యాయమూర్తులు]

అమలు – ట్రస్ట్ డీడ్ ఆధారంగా అమలు చేస్తూన్న కోర్టు సమర్థించబడింది – డిక్రీ హోల్డర్ ద్వారా దావా – డీడ్ మోసపూరిత మైతే – రుజువు చేయు భారం – వాస్తవం యొక్క సమకాలీన పరిశోధనలు – రెండవ అప్పీల్ నందు హైకోర్టు అధికారపరిధి – సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ ఆర్డర్ 21, rr. 60,63.

వాదులుగా ప్రతివాదులు దావాను తీసుకువచ్చారు , దాని నుండి ప్రస్తుత అప్పీల్ ఉత్పన్నమైనది , సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ నిబంధనలలోని 0. 21, r.63 ప్రకారం, అప్పీలుదారు దేవతకు అనుకూలంగా అమలు చేయబడిన ట్రస్ట్ డీడ్ ఒక బూటకపు మరియు కల్పిత పత్రం మరియు అందులో పేర్కొనబడిన ఆస్తులు, వారి డిక్రీ అమలుపరచడం ద్వారా విక్రయించబడటానికి బాధ్యత వహిస్తుంది అనే డిక్లరేషన్ కోసం దాఖలు చేయబడింది. దిగువ కోర్టులు దావాను తోసిపుచ్చాయి , కానీ హైకోర్టు ద్వారా దాని టైటిల్ ను రుజువు చేయడానికి దేవతపై బాధ్యతను దుర్వినియోగం చేయడం ద్వారా , దిగువ కోర్టుల యొక్క ఏకకాలిక నిర్ధారణలను పక్కన పెట్టి, ప్రతివాదుల దావాను డిక్రీ చేసింది.

నిర్ణయించబడినది, ఒక ప్రశ్న ఒక ట్రస్ట్ డీడ్ అనేది కల్పిత పత్రమా లేదా కాదా అనేది తప్పనిసరిగా వాస్తవాల పై ఒక ప్రశ్న.

మీనాక్షి మిల్స్ , మధురై v. కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్ , మద్రాస్, [1956] SCR 691, సూచించబడింది.

– ప్రైవీ కౌన్సిల్ యొక్క సుదీర్ఘ నిర్ణయాల ద్వారా ఇది బాగా స్థిరపడింది మరియు ఈ హైకోర్టు చేయలేకపోయిందని, రెండవ అప్పీల్‌లో, వాస్తవాన్ని కనుగొనడంలో, దిగువ కోర్టులు అవి ఎంత తప్పుగా ఉన్నవాటి యందు జోక్యం చేసుకోకండి.

హైకోర్టుకు వెళ్లేందుకు అవకాశం ఉందని భవించినప్పటికి , వాస్తవం యొక్క అన్వేషణల ఫలితం వెనుక, ఇది స్పష్టంగా బాధ్యత యొక్క ప్రశ్నపై పూర్తిగా తప్పుదారి పట్టించింది. ఈ దావా నందు, ప్రస్తుతం వలే, వాది కోరిన డిక్లరేషన్ పత్రం గంభీరంగా అమలు చేయబడిందని మరియు నమోదు చేయబడిన పత్రం కల్పితమైనది, అది నిజమే నని నిరూపించుకోవలసిన భారం అతనిపై ఎక్కువగా ఉంది. డిక్లరేషన్ కోరిన చోట ఆ భారం మరింత పెరిగింది , ఆర్డర్ 21, r.60 ప్రకారం మూడవ పక్షం వాదనను సమర్థిస్తూ కోర్టు చేసిన ఉత్తర్వులు తప్పుగా ఉన్నది.

సివిల్ అప్పీలేట్ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నం.655 ఆఫ్ 1957.

ఒరిస్సా హైకోర్టు ఏప్రిల్ 22, 1954 నాటి తీర్పు మరియు డిక్రీ నుండి ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా అప్పీల్ చేయబడినది , 1948లోని రెండవ అప్పీల్ డిస్ట్రిక్ట్ జడ్జి, కటక్ నంబర్ 174లో జనవరి 12, 1948, నాటి డిక్రీ నుండి ఉత్పన్నమయినది , 1943లోని ఆగస్టు 31, నాటి టైటిల్ సూట్ నం. 120లో, రెండవ మున్సిఫ్, కటక్ యొక్క తీర్పు మరియు డిక్రీకి వ్యతిరేకంగా మున్సిఫ్ అప్పీల్ నం.309లో 1946.

అప్పీలుదారు కోసం ఎ.వి.విశ్వనాథ శాస్త్రి మరియు బి.పి.మహేశ్వరి.

ఎస్.పి.సిన్హా మరియు ఆర్.పట్నాయక్, ప్రతివాదులు, నం.2, 3 మరియు 4 కొరకు

1959. మే 12. కోర్టు తీర్పును వెలువరించిన వారు,

సిన్హా జె.:– ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా ఈ అప్పీల్, ఒరిస్సా హైకోర్టు ఏప్రిల్ 27, 1954 నాటి తీర్పు మరియు డిక్రీకి వ్యతిరేకంగా నిర్దేశించబడింది , రెండవ అప్పీల్ పై , దిగువ న్యాయస్థానాల ఏకకాల నిర్ణయాలను రద్దు చేయడం , సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క 0.21 నిబంధనలు r.63 ప్రకారం స్థాపించబడిన వాది దావాను కొట్టివేయబడింది. (ఇకపై కోడ్ 'గా సూచిస్తారు). ఒరిస్సాలోని కటక్ పట్టణంలోని దిగంబర్ జైన దేవాలయంను నెలకొల్పబడిన మొదటి నిందితుడు పరేస్ నాథ్ ఠాకూర్‌కు అనుకూలంగా డిసెంబర్ 15, 1926 నాటి ట్రస్ట్ డీడ్ బూటకమని డిక్లరేషన్ కోసం ప్రతివాదులు దావా వేశారు, మరియు మోసపూరితమైనవి మరియు వాటిపై చర్య తీసుకోబడనివి , మరియు ట్రస్ట్ డీడ్ ద్వారా పేర్కొన్న ఆస్తులు, 2 నుండి 4 వరకు ఉన్న ప్రతివాదులకు చెందినవి మరియు ప్రతివాదులు – రెండవ పక్షం (ప్రతివాదులు 2 నుండి 4 వరకు) వాదికి వ్యతిరేకంగా వాది ద్వారా పొందిన డిక్రీని అమలు

చేయడంలో విక్రయించబడతాయి. దేవత మొదటి ప్రతివాది , ధర్మకర్తల సంరక్షకత్వంలో దావా వేయబడింది.

ఈ అప్పీల్‌కు దారితీసిన ఈ కేసు వాస్తవాలు , ఈ అప్పీల్‌ని నిర్ణయించడానికి అవసరమైనంత వరకు, ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి: వాది ఏప్రిల్ 14, 1927 నాటి సాధారణ తనఖా బాండ్‌కు సంబంధించి తనఖా యొక్క ఆసక్తిని కలిగియున్నారు , ప్రతి వాదుల రెండవ పక్షం యొక్క పూర్వీకులచే అమలు చేయబడింది. తనఖాని అమలు చేయడానికి తనఖాదారులు కటక్‌లోని సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో దావా వేశారు. వారు జూన్ 11, 1935న ప్రిలిమినరీ డిక్రీని పొందారు , ఇది అక్టోబర్ , 13, 1936న ఖరారు చేయబడింది. అదే సమయంలో , తనఖా పెట్టబడిన ఆస్తులను డిక్రీ – హోల్డర్లు విక్రయించారు మరియు కొనుగోలు చేశారు , అయితే తగ్గింపు బకాయిలు తనఖా ఆస్తుల అమ్మకం ద్వారా సంతృప్తి చెందలేదు. తనఖా ఆస్తులలో , ప్రతివాదులు నం 2 నుండి 4 కు వ్యతిరేకంగా రూపాయలు 11,000 కు ఏప్రిల్ 29, 1940న మనీ డిక్రీ పొందబడింది. పైన పేర్కొన్న ట్రస్ట్ డీడ్ లో చేప్పబడిన వివాదాస్పద ఆస్తులు తీర్పుకు ముందు, సెప్టెంబర్ 23, 1934న అటాచ్ చేయబడ్డాయి. ట్రస్ట్ డీడ్ లో పేర్కొన్న ఆస్తులపై డిక్రీ– హోల్డర్ కొనసాగినప్పుడు , ప్రతివాది మొదటి పక్షం , ట్రస్టీల ద్వారా, కోడ్ లోని ఆర్డర్ 21,ఆర్.63 కింద ఉన్న ఆస్తులపై దావా వేయడానికి ప్రాధాన్యతనిస్తుంది., ఆస్తులు దేవతకి చెందినవి మరియు తీర్పు పొందిన రుణగ్రహీతలకు సంబంధించినది కావు. అమలు పరిచే కోర్టు , కోడ్ కింద విచారణ జరిపిన తర్వాత , హక్కుదారుకు అనుకూలంగా ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అందువల్ల, ఫిర్యాదిదారులు కోడ్ లోని 0.21 లోని r.63, యొక్క నిబంధనల ప్రకారం దావాను స్థాపించారు. , పైన పేర్కొన్న ట్రస్ట్ డీడ్ ఆధారంగా కోర్టు దావాను అనుమతించబడిందని ఆరోపించింది, ఇది ఒక బూటకపు మరియు మోసపూరిత లావాదేవీ అని, ట్రస్ట్ డీడ్ ఆధీనంలో ఉన్న ఆస్తికి ఎలాంటి శీర్షికను తెలియజేయలేదని , దావా లోని విషయం. వాస్తవానికి విగ్రహం ఉందని అంగీకరించారు , మరియు దాతల నుండి బిరుదును పూర్తి చేసిన వ్యక్తికి బదిలీ చేయడానికి అంకితభావం యొక్క దస్తావేజు ప్రభావవంతంగా ఉంటుందని మరియు శీర్షిక దాతలు పూర్వీకులుగా ఉన్న దాతలనుండి అని రెండు న్యాయస్థానాలు అంగీకరించాయి. ప్రతివాదులు రెండవ పక్షం, ట్రస్ట్ డీడ్ యొక్క ఆస్తుల విషయంలో ఎలాంటి ఆసక్తి లేకుండా తమను తాము పూర్తిగా విడిచిపెట్టారు. వివాదాస్పద ఆస్తులు తనఖా పెట్టేవారి కుటుంబానికి చెందినవి కావని మరియు అన్ని సందేహాలు లేదా వివాదాలకు అతీతంగా ఆస్తికి శీర్షిక పెట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో మాత్రమే ట్రస్ట్ డీడ్ అమలు

చేయబడిందని కూడా కనుగొనబడింది. మొదటి రెండు కోర్టులలో విఫలమైనందున , ఫిర్యాదిదారులు కటక్‌లోని హైకోర్టు ఆఫ్ జ్యుడికేచర్ నందు రెండవ అప్పీల్‌కు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. ఈ అప్పీల్‌ను పాణిగ్రాహి,సి.జె., మరియు నరసింహం , జె లతో కూడిన డివిజన్ బెంచ్ విచారించింది. న్యాయస్థానం యొక్క తీర్పును గౌరవ ఉన్నత న్యాయమూర్తి ఇస్తూ , దిగువ కోర్టుల నిర్ణయాలను రద్దు చేస్తూ , మొత్తం ఖర్చులతో అప్పీల్‌ను అనుమతించారు. ప్రతివాది-మొదటి పక్షం ఈ కోర్టుకు అప్పీల్ చేయడానికి అవసరమైన అనుమతిని హైకోర్టు నుండి పొందడంలో విఫలమైనందున , ప్రత్యేక అనుమతి కోసం ఈ కోర్టును నందు విజ్ఞప్తి చేయబడి, మంజూరు చేయబడినది. అందుకే ఈ అప్పీల్.

రెండవ అప్పీల్‌పై హైకోర్టు నిర్ణయించాల్సిన ప్రశ్న వాస్తవంలో ఒకటి అని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. కేసు యొక్క ఈ అంశాన్ని హైకోర్టు గుర్తించిందని , హైకోర్టు నిర్ణయం ప్రారంభమయ్యే విషయం కింది పరిశీలన నుండి కనిపిస్తుంది:-

"రెండవ అప్పీల్‌లో , మౌఖిక మరియు డాక్యుమెంటరీ రెండూ సాక్ష్యాలు , ఆస్తులు వాస్తవానికి దేవుడికి అంకితం చేయబడి ఉన్నాయని అనుమతిని సమర్థిస్తాయా అనేది మన ముందు నొక్కిచెప్పబడిన ముఖ్యమైన అంశం."

ప్రైవీ కౌన్సిల్ మరియు ఈ కోర్టు యొక్క జ్యుడీషియల్ కమిటీ యొక్క సుదీర్ఘ నిర్ణయాల ద్వారా ఇది బాగా స్థిరపడింది, ఒక హైకోర్టు, రెండవ అప్పీల్‌పై, న్యాయస్థానాలు నమోదు చేసిన వాస్తవాల నిర్ధారణలు ఎంత తప్పుగా ఉన్నా , వాస్తవ ప్రశ్నలను పరిశీలించావు. నిజానికి , కావచ్చు. ఆ నిర్ణయాలను ప్రస్తావించాల్సిన అవసరం లేదు. నిజానికి, వాది-ప్రతివాదుల తరపు గౌరవ న్యాయవాది రెండు వాస్తవాలు కోర్టులు ఏకకాలంలో నమోదు చేసిన వాస్తవ నిర్ధారణల వెనుకకు వెళ్లడానికి హైకోర్టుకు సమర్థత గలదని వాదించలేదు మరియు వాదించలేకపోయారు. మౌఖిక మరియు డాక్యుమెంటరీ రెండింటిలోనూ సాక్ష్యాధారాలను పరిశీలించడానికి హైకోర్టు సుముఖంగా ఉన్నది మరియు పక్షాలు సమర్పించిన పెద్ద మొత్తంలో సాక్ష్యాధారాలను విస్తృతంగా పరిశీలించిన తర్వాత , ఈ విషయాన్ని నమోదు చేసింది:

"ప్రతివాది నం. 1 తన శీర్షికను నిరూపించడంలో విఫలమయ్యాడు మరియు తీర్పు-రుణగ్రహీతలకు వ్యతిరేకంగా వారు పొందిన డిక్రీని సంతృప్తిపరిచే ఉద్దేశ్యంతో దావా ఆస్తులను విక్రయించడానికి వాదికి హక్కు ఉంది."

మా అభిప్రాయం ప్రకారం , హైకోర్టు చట్టంలో మరియు వాస్తవాలను పూర్తిగా తప్పుదారి పట్టిందని, ప్రస్తుతం కనిపించే విధంగా , వాస్తవాన్ని కనుగొనడం కోసం వెనుకకు వెళ్లేందుకు సిద్ధంగా ఉందని కూడా ఊహిస్తున్నది.

మొదటి స్థానంలో , హైకోర్టు రుజువు యొక్క బాధ్యతను తప్పుగా ఉంచింది , పైన పేర్కొన్న ముగింపు నుండి కనిపిస్తుంది. రెండు పార్టీలు తమ సాక్ష్యాలను జోడించిన చోట రుజువు యొక్క బాధ్యత దాని ప్రాముఖ్యతను కోల్పోతుంది. కానీ హైకోర్టు ఆ బాధ్యతను పోటీలో ఉన్న ప్రతివాది , దేవత ద్వారా రుజువులు విడుదల చేయబడిందా లేదా అని స్వయంగా పరిశీలించాలనే ఉద్దేశ్యంతో రుజువుపై కొంత ప్రాధాన్యతనిచ్చినట్లు కనిపిస్తోంది. హైకోర్టు యొక్క ఈ క్రింది పరిశీలన నుండి ఇది స్పష్టమవుతుంది:-

"ఈ సూత్రాల ద్వారా నిర్ధారించబడిన Ext. F, ట్రస్ట్ యొక్క దస్తావేజు దానికదే ఎటువంటి సహాయాన్ని సృష్టించదు ; మరియు ప్రతివాదులు సాక్ష్యాధారాల ద్వారా ఇప్పటికే ఎండోమెంట్ ఉందని నిరూపించడం అవసరం. 'దేవోత్తర్' వర్ణనను వర్తించే ఈ ప్రత్యేక విగ్రహానికి అనుకూలంగా అనువర్తించవచ్చు.

"ఇంకా దిగువన , హైకోర్టు ఈ క్రింది విధంగా గమనించింది , అది "అసంఖ్యాక నిర్ణయాలు "గా పేర్కొనబడిన వాటిని సూచించిన తర్వాత ": -

"ఈ కేసు యొక్క వాస్తవాలకు పైసూత్రాలను వర్తింపజేస్తే , అధికారిక అంకితభావానికి సంబంధించి ఎటువంటి ఆధారాలు ఇవ్వబడలేదని మేము గుర్తించాము. Ex. Fలో పఠించినది తప్ప దేవతకి సంబంధించిన లక్షణాలు , ఈ లక్షణాలకు నిజమైన అంకితభావం ఉందని కనుగొనడంలో మద్దతు ఇవ్వడానికి ఈ పఠనం సరిపోదు."

హైకోర్టు పట్ల సముచిత గౌరవంతో , అది వ్యవహరించే రకమైన దావాలకు వర్తించే సుస్థిరమైన నియమాన్ని కోల్పోయినట్లు కనిపిస్తోందని, ఒక ప్రకటన కోసం దావా వేసే వాదిపై రుజువు యొక్క భారం ఎక్కువగా ఉంటుందని గుర్తుంచుకోవాలి, గంభీరంగా అమలు చేయబడిన మరియు నమోదు చేయబడిన పత్రం, కల్పితంగా లావాదేవీ. వాదికి వ్యతిరేకంగా కొనసాగాలని కోరిన ఆస్తిపై మూడవ పక్షం యొక్క దావాను సమర్థిస్తూ , అమలు ప్రక్రియలో ఆమోదించబడిన సివిల్ కోర్టు యొక్క ఉత్తర్వులను పక్కన పెట్టాలని వాది కోరినప్పుడు భారం రెట్టింపు అవుతుంది. తనకు వ్యతిరేకంగా వచ్చిన ప్రతికూల ఉత్తర్వుల

ప్రభావం నుండి బయటపడాలని కోరే వాది , అమలు చేస్తున్న న్యాయస్థానం తగిన విచారణపై జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు తప్పు అని నిశ్చయంగా చూపించవలసి ఉంటుంది. అందుకే ఈ కేసులో ప్రతివాదులు ఫిర్యాది అనే వాస్తవం కాకుండా, దావా కేసులో సివిల్ కోర్టు యొక్క ఉత్తర్వులు తప్పు అని చూపించడమే కాకుండా, వారి దస్తావేజు కూడా తప్పు అని చూపించడానికి వారిపై ప్రాథమిక భారం పడింది. పోటీలో ఉన్న ప్రతివాదిపై ఆధారపడిన నమ్మకం కల్పితం. వాస్తవానికి రెండు కోర్టులు అన్ని సంబంధిత సాక్ష్యాలను చాలా వివరంగా చర్చించాయి మరియు ఫిర్యాదిదారులు తమ కేసును నిరూపించడంలో విఫలమయ్యారని గుర్తించడాన్ని అంగీకరించారు. దిగువ కోర్టులు నిర్ణయించిన ప్రశ్న మరియు హైకోర్టు ముందు వివాదంలో ఉన్న ఏకైక ప్రశ్న ; ట్రస్ట్ డీడ్ కల్పిత లావాదేవీ కాదా అనేది. అటువంటి ప్రశ్న తప్పనిసరిగా వాస్తవంలో ఒకటి.

మీనాక్షి హిల్స్ , మధురై వర్సెస్ ది కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్‌కమ్ టాక్స్ మద్రాస్ [1956] SCR 691, కేసులో ఈ కోర్టు యొక్క తాజా నిర్ణయాన్ని చూడండి. ఇతర విషయాల మధ్య , నిర్ధారింపబడిన వాస్తవాలకు, సాక్ష్యాధారాలపై కనుగొనబడిన ఇతర వాస్తవాల నుండి వచ్చిన ఒక నిర్ధారణ అయినప్పటికీ , నిర్దిష్ట సందర్భాలలో తప్ప , చట్టానికి సంబంధించిన ప్రశ్న కాదు. మన ముందున్న కేసు ఖచ్చితంగా పేర్కొన్న కేసుల్లో ఒకటి కాదు. హైకోర్టు నిర్ణయాన్ని పూర్తిగా స్థానభ్రంశం చేయడానికి ఈ పరిశీలనలు సరిపోతాయి, అయితే హైకోర్టు తన ముగింపుల్లో సరైనదేనా అని భావించి , దిగువ న్యాయస్థానాల వాస్తవ నిర్ధారణలను పక్కన పెట్టడానికి హైకోర్టు యొక్క కారణాలను మేము పరిశీలిస్తాము. అన్ని సమయాలలో , ఆ వాస్తవ ప్రశ్నలను పరిశీలించడానికి హైకోర్టు సమర్థంగా ఉంది. కింది పరిశీలనల నుండి కనిపించే విధంగా, దస్తావేజులోని కొన్ని పఠనాల ద్వారా హైకోర్టు గణనీయంగా ప్రభావితమైనది:-

"అన్నింటికంటే, దిగువన ఉన్న రెండు కోర్టుల నోటీసు నుండి తప్పించుకున్నట్లు కనిపించే మరో ముఖ్యమైన పఠనం ఉంది , మరియు అది 'ట్రస్టీలు ఎప్పుడైనా అవసరమని భావిస్తే ఆస్తులను పరాయీకరణం చేయవచ్చు మరియు దేవత యొక్క రోజువారీ ఆరాధనను నిర్వహించడానికి పూజారిని కూడా నియమించవచ్చు'."

ఈ పరిశీలనలు చేయడంలో, దస్తావేజు ముగింపులో కింది పేరా యొక్క నిజమైన ప్రాముఖ్యతను హైకోర్టు పూర్తిగా కోల్పోయింది:-

"ఇది ఎప్పుడైనా అవసరమైతే , మీ ఏకగ్రీవ అభిప్రాయం ప్రకారం , ట్రస్టీలు కిల్లా ఖుర్దా మరియు జిల్లా దండిమల్‌లోని మౌజాస్ బారముండా , సిరిపూర్ మరియు నువాపల్లి మొదలైన వాటిలో వివరించిన స్థిరాస్తిలో ఉన్న ఆస్తిని విక్రయిస్తారని పేర్కొనబడింది , ఈ దస్తావేజు యొక్క షెడ్యూల్ 'ఖా' లో చెప్పబడింది మరియు ఆరాధన ప్రయోజనం కోసం సేవకులను నియమిస్తుంది."

సాక్ష్యం ప్రకారం , చాలా అసౌకర్యంగా ఉన్న నిర్దిష్టంగా ట్రస్టీలు దస్తావేజు ద్వారా పేర్కొన్న ఆస్తులను పరాయీకరణం చేయుటకు ప్రత్యేకంగా అధికారం పొందారని దస్తావేజులో పైన పేర్కొన్న నిబంధన నుండి గమనించవచ్చు. ఈ కేసులో వివాదంలో ఉన్న ఆస్తులు ఆ వర్గంలో లేవు. ఆస్తులు భూమి మరియు ఇల్లు , కటక్ పట్టణంలో , దేవత ఉన్న చోటున ఉంది. అందువల్ల, మొదటి సందర్భంలో , ఒక నిర్దిష్ట శక్తి.

ట్రస్టీలకు మంజూరు చేయబడిన పరాయీకరణం , వివాదంలో ఉన్న ఆస్తులకు వర్తించదు. రెండవది, ట్రస్ట్ యొక్క దస్తావేజులో అటువంటి నిబంధన పూర్తిగా స్థానంలో లేకుండా లేదు , ఇది పత్రంపై చర్య తీసుకోవడానికి ఉద్దేశించబడలేదు అనే అనుమానానికి కూడా తావు ఇవ్వవచ్చు.

హైకోర్టు DW 3 యొక్క సాక్ష్యాలను వివరంగా పరిశీలించింది, తన స్వంత పరిశోధనల ప్రకారం, గౌరవప్రదమైన వ్యక్తి. ఈ సాక్షిపై హైకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది:

"నిస్సందేహంగా, ఈ సాక్షి యొక్క సాక్ష్యం గొప్ప గౌరవానికి అర్హమైనది మరియు దిగువ కోర్టులు దానిని నమ్మగలిగినవిగా అంగీకరించాయి."

ఈ సాక్షి యొక్క సాక్ష్యంతో వ్యవహరించేటప్పుడు , హైకోర్టు తదుపరి వ్యాఖ్యలు చేయడాన్ని కొనసాగింది:

"వాస్తవానికి, దేవతకి అనుకూలంగా అంకితభావం ఉందా లేదా అనే ఏకైక ప్రశ్న యొక్క నిర్ణయంతో మేము ఇక్కడ ఆందోళన చెందుతున్నాము. దావాలో ఉన్న ఆస్తులలోని ఏదైనా ఒక వస్తువు బహుమతిని నిరూపించడానికి సాక్షిని పిలిపించ లేదు. విగ్రహం ప్రతిష్ఠాపనకు సంబంధించిన ఆధారాలు కూడా చాలా అస్పష్టంగా ఉన్నాయి."

అక్కడ మళ్ళీ, హైకోర్టు DW 1, కుంజబహరి లాల్ యొక్క సాక్ష్యాన్ని విస్మరించినట్లు కనిపిస్తోంది, అతను ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొన్నాడు:-

వివాదాస్పద దుకాణం ఠాకూర్‌కు చెందినది. 1870 లేదా 1872లో, బహుశా మానిక్‌లాల్ అనే వ్యక్తి వివాదాస్పద దుకాణ గృహాన్ని ఠాకూర్‌కు బహుమతిగా ఇచ్చాడు."

ట్రస్ట్ డీడ్ అమలులోకి వచ్చిందా అనే ప్రశ్నకు సంబంధించి , హైకోర్టు ఈ క్రింది ముఖ్యమైన పరిశీలనలు చేసింది:-

"1938 సంవత్సరం వరకు ఆస్తుల అద్దెలు మరియు లాభాలను కేటాయించినట్లు ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు మరియు నిర్వహించబడినట్లు ఆరోపించబడిన ఖాతాలు కూడా సమర్పించబడలేదు."

హైకోర్టు, ఇక్కడ మళ్ళీ , ఈ విషయంపై ఆధారపడిన కొన్ని భౌతిక సాక్ష్యాలను విస్మరించినట్లు కనిపిస్తోంది. ముఖ్యంగా, దావా కేసులో అమలు చేయి కోర్ట్‌లో దావాదారుని తరపున విచారించిన ఒక ధనేశ్వర్ లాల్ సాక్ష్యం. అతని సాక్ష్యంలో కింది ప్రకటన , ఇది ext. M గా గుర్తించబడింది. సాక్షి చనిపోయినందున విచారణకు సంబంధించినది:-

"నేను ఠాకూర్ వ్యవహారాల్ని చూస్తాను. నేను ఠాకూర్‌లో పంచాయితీ సభ్యుడిని. దాని పూజను కూడా నిర్వహించి, దానికి రూ.12/- వేతనం తీసుకుంటాను. 1934 నుండి, నేను ఠాకూర్‌కు పూజారిగా పని చేస్తున్నాను మరియు 1936 నుండి ఠాకూర్ భూమిని చూస్తున్నాను. నేను క్రమం తప్పకుండా ఖాతాలను నిర్వహిస్తాను. ఈ ఖాతాలు 2వ మున్సిఫ్ కోర్టులో 1941 నాటి సూట్ నంబర్ 94కి సంబంధించి దాఖలు చేయబడ్డాయి. వివాదాస్పద ఆస్తి లాట్ I మరియు 2 ట్రస్ట్ డీడ్‌కు సంబంధించినది. ప్లాట్ 216 ఠాకూర్ ఆలయం. ఇది రెండంతస్తుల కట్టడం."

దావాను వ్యతిరేకిస్తున్న వాదులు సాక్షిని క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేశారు మరియు అతని క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్‌లో, సాక్షి 2వ మున్సిఫ్ కోర్టులో దాఖలు చేసిన ఖాతాలలో ఆలయంలో చేసిన ఖర్చులు కూడా ఉన్నాయని తేలింది. దీనికి సంబంధించి , వివాదంలో ఉన్న ఆస్తులకు సంబంధించి ఆ ఖాతా పుస్తకాలను సమర్పించాల్సిందిగా ఫిర్యాదిదారులు పోటీలో ఉన్న ప్రతివాదిని పిలవకపోవడం గమనార్హం. ఆ పత్రాలను సమర్పించమని ఆ పార్టీని పిలిచిన , వాటిని సమర్పించడంలో విఫలమైతే , న్యాయస్థానం వాస్తవం పై ప్రతికూల అనుమితిని అనుమతించి ఉండవచ్చు. కానీ స్పష్టంగా , రెండవ అప్పీల్‌పై , అటువంటి

అనుమితిని సమర్థించడం కోసం విచారణలో ఎటువంటి పునాది వేయనప్పటికీ , అటువంటి ప్రతికూల అనుమితిని పొందేందుకు హైకోర్టు మొగ్గు చూపింది. అదే ప్రభావానికి, హైకోర్టు యొక్కపరిశీలనలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:-

"మరోవైపు, కేసు యొక్క ఇతర వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులు వాస్తవానికి అలాంటి ఎండోమెంట్ లేదని బలమైన ఊహను లేవనెత్తుతుంది."

అందువల్ల, రెండవ అప్పీల్‌పై హైకోర్టు తీసుకున్న నిర్ణయం, దిగువన ఉన్న రెండు కోర్టుల వాస్తవాల యొక్క ఏకకాలిక అన్వేషణలను తిప్పికొట్టడం , రుజువు యొక్క బాధ్యతను తప్పుగా ఉంచిన తర్వాత సాక్ష్యం మౌఖిక మరియు డాక్యుమెంటరీ సాక్ష్యం నుండి తీసుకోబడిన అనుమితులపై ఆధారపడి ఉందని స్పష్టమైంది. అలా చేసే అర్హత హైకోర్టుకు లేదు. అదనంగా, మేము ఇప్పటికే సూచించినట్లు. యోగ్యతపై కూడా, హైకోర్టు యొక్క ఫలితాలు తీవ్రమైన విమర్శలకు తెరతీస్తాయి మరియు అవి అసంబద్ధమైనవిగా పరిగణించబడాలి.

పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల హైకోర్టు తీర్పును సమర్థించలేమని స్పష్టం చేసింది. అప్పీల్, తదనుగుణంగా, మొత్తం ఖర్చులతో అనుమతించబడుతుంది మరియు దావా కొట్టి వేయబడుతుంది.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.